

Predikatie over Johannes 12:23, uitgesproken door ds. J.P. Paauwe op 23 maart 1949 te Den Haag

Gezongen: Psalm 68:5 en 6.

Gelezen: Johannes 12:20-33.

Gebed:

Ach, volzalig, algenoegzaam en aanbiddelijk Opperwezen, eeuwig, enig en drie-enig God, uit Wie en door Wie en tot Wie alle dingen zijn, doe ons naderen tot U in oprechtheid en onderwerping des harten. Gij hebt ons bewaard, en geschonken niet alleen het leven, maar ook de gezondheid en de krachten. Wij zijn nog die wij zijn, en dat dit zo is, hebben wij te danken niet aan onze waardigheid en ook niet aan onze kracht, maar aan Uw goedheid. Leer ons opmerken, erkennen en waarderen, dankbaar zijn, en onze dankbaarheid tonen in gedachten, woorden en werken.

Wij hebben elkander mogen voorlezen de schoonste dingen, dingen waarmee niets te vergelijken is: de waarheid. En nu zijn wij allen nog in de gelegenheid om ons in de waarheid te laten leiden. Wij hebben dit nodig. Waarheid maakt gelukkig; waarheid maakt zalig. Doe ons dan in deze ogenblikken, waarin wij het voorrecht genieten van met elkander aan deze plaats tezamen te zijn, met en voor elkander opzien tot U en zeggen: 'Zend Uw licht en Uw waarheid, dat die ons leiden.'

Gedenk ons en bekrachtig ons naar ziel en naar lichaam, en laat alles plaats hebben tot verheerlijking van U, want Uw Naam moet eeuwig eer ontvangen.

Sterk Uw Kerk over de ganse aarde en doe haar met goede moed, blijdschap en eenvoud des harten achter U aankomen. Waar is het veiliger dan daar? Ja, het is hier alléén veilig.

Gedenk zieken, stervenden, eenzamen en verlatenen, gevangenen en verpleegden, onze mensen in Indië. Leer nog menigeen toevlucht nemen tot U, troost zoeken bij U, sterkte in alle dingen.

Gedenk ons volk, de koninklijke familie, onze regering. Erbarm U over de volkeren. Hoe groot de verwarring is, is U beter bekend dan ons, maar voor U is er geen verwarring. Zo het bestaat in Uw raad, gedenk in het midden des toorns des ontfermens.

Amen.

Wij wensen, mijn zeer geachte toehoorders, gedurende enige ogenblikken Uw aandacht te vragen voor een gedeelte van het 23e vers van Johannes 12, waar de Heere Jezus zegt naar aanleiding van wat zich voordeed:

‘De ure is gekomen, dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden.’

Dat wij hier mogen neerzitten al opziende tot Hem Die machtig is om ons te leiden in de waarheid en ons te doen kennen de waarheid gelijk zij in Hem is.

Gezongen: Psalm 72:1, 2 en 3.

In het 20e vers wordt gezegd dat er Grieken waren die de Heere Jezus wensten te zien. Deze mensen waren Joden, maar hadden zich in het buitenland gevestigd. Onderweg hadden zij gehoord van de Heere Jezus. Zij hadden veel van Hem horen spreken, en nu was de begeerte in hen opgekomen eens met de Heere Jezus een ontmoeting te mogen hebben. Hun verzoek maken zij Filippus, de discipel, bekend. Deze gaat tot Andreas, zijn broeder, en dan wenden zij zich tot de Heere Jezus om Hem te zeggen wat er begeerd werd. De Heere Jezus zegt hierop: *‘De ure is gekomen, dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden.’* De beide discipelen vonden het verzoek, hun gedaan, van belang. Maar de Heere Jezus had hun iets te zeggen dat van groter gewicht was: *‘Maar Jezus antwoordde hun, zeggende: De ure is gekomen, dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden.’*

‘De ure is gekomen’, enzovoort. *‘De ure’*, dat is: het vastgestelde ogenblik. De dingen hebben een tijd, en wanneer deze tijd is aangebroken, dan hebben zij plaats en niemand kan dit keren. *‘Mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen’* (Jes. 46:10). Zij die geloven in de Heere Jezus Christus, met Hem verenigd zijn, zijn hierover verblijd. Zij zijn met God verzoend en nu zijn zij het eens met de Heere. Zij plaatsten zichzelf eerst in het middelpunt van de dingen en dit betekende vijandschap tegen God. Maar nu, met God verzoend zijnde door de dood Zijns Zoons, gaat het hun niet meer om henzelf, maar om God. En zo bidden zij: *‘Uw wil geschiede, gelijk in den hemel, also ook op de aarde’* (Matth. 6:10). Iemand die waarlijk gelooft, is een gelukkig mens, ook al

voelt hij niet altijd dat hij gelukkig is. Hij is een losgemaakte, een gestorvene. En omdat hij dit is, zo wordt hij in omstandigheden die voor vlees en bloed somtijds zeer moeilijk zijn, losgemaakt, en roept hij uit met hart en ziel: 'Uw Naam moet eeuwig' eer ontvangen' (Ps. 72:11 ber.).

'Dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden.' De uitdrukking 'Zoon des mensen' had de Heere Jezus uit het Oude Testament (Ps. 8:5, Ps. 80:18, Dan. 7:13). Zij werd door Hem dikwijls gebruikt, en vooral noemde Hij Zich 'Zoon des mensen' wanneer Hij sprak over Zijn aanstaand lijden. Hiervoor had Hij een gegronde reden. Wij weten dat Jezus van Nazareth, zoals de mensen Hem noemden, was God en Mens. Maar naar Zijn Goddelijke natuur kon Hij niet lijden. Geleden heeft Hij naar Zijn menselijke natuur. Zijn Goddelijke natuur heeft Hem ondersteund, en aan het offer dat Hij gebracht heeft aan het kruis, een oneindige waarde gegeven. Misschien weet u het, want wanneer iemand de waarde van het offer van de Heere Jezus ziet, dan ontstaat in zijn hart de hoop, de gegronde hoop, die een gevolg is van een waarachtig geloof.

'...zal verheerlijkt worden.' Het zou niet lang meer duren, of de Heere Jezus zou komen in de allerdiepste versmaadheid en in het allerverschrikkelijkste lijden. Dit was nodig, want aan de gerechtigheid Gods moest worden voldaan. Immers 'zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving' (Hebr. 9:22). De vloek van de Wet moest gedragen worden, en de toorn Gods moest worden uitgestaan. Maar, vernedering was Zijn bestemming toch niet. Zijn bestemming was verhoging. Daarom zegt de Heere Jezus: *'De Zoon des mensen zal verheerlijkt worden.'* De apostelen zouden uitgaan in de gehele wereld en Hem prediken. Na de apostelen zouden anderen dit doen. Steeds zouden er gevonden worden, van God geroepen en door Hem bekwaam gemaakt, die het Evangelie des kruises zouden laten horen. Deze arbeid zou niet onvruchtbaar zijn. Er zouden er gevonden worden die de prediking zouden omhelzen, en daardoor Christus zouden verheerlijken.

Wij weten dat deze profetie haar vervulling gevonden heeft. Waarlijk, de apostelen zijn uitgetrokken met niets anders dan met de prediking van het Evangelie. Na de apostelen hebben de apostolische vaders de waarheid verkondigd. En zo is het doorgedaan. Steeds kwamen er anderen met dezelfde tijding, met dezelfde blijde boodschap. En deze boodschap werd geloofd. Er kwamen telkens mensen die Christus gingen ver-

heerlijken. Wat hebben zij dan gedaan, deze mensen? Met Mozes hebben zij de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom geacht dan de schatten van Egypte (Hebr. 11:26). Met de apostel Paulus hebben zij gezegd: 'Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht' (Filipp. 3:7). Evenals de bruid uit het Hooglied hebben zij geroepen: 'En al wat aan Hem is, is gans begerlijk' (Hoogl. 5:16). Zij hebben het Lam gevolgd, waar Het ook heenging.

Op deze wijze heeft de Heere Jezus Zijn discipelen getroost, en deze waren mensen die door zulke woorden getroost konden worden.

Gezongen: Psalm 105:1, 2 en 3.

De prediking, mijn zeer geachte toehoorders, van de Heere Jezus Christus en van de Goddelijke genade in Hem, is ook tot ons gekomen. En nu staan wij allen voor de vraag of wij deze prediking hebben omhelsd, of wij hetgeen ons in en door middel van deze prediking aangeboden wordt, aangenomen hebben. Gij weet hoezeer de Schrift en de Gemeente van Christus op deze zaak de nadruk legt. In de Bijbel wordt er in verschillende plaatsen gezegd dat, die de Zoon heeft, het eeuwige leven heeft; dat daarentegen hij die de Zoon niet heeft, het leven niet zien zal, maar dat de toorn Gods op hem blijft (Joh. 3:36, 1 Joh. 5:12). Deze waarheid wordt door des Heeren Gemeente van alle eeuwen beleden. Gij kunt dit vinden in de 37 Artikelen des geloofs en in onze niet genoeg te waarderen Heidelbergse Catechismus.

Welnu, wat denkt u van uzelf? En wat meent u dat God u geleerd heeft? Staat gij door het geloof? Het geloof is een genade waarvan de aanwezigheid en werking kan en moet worden gekend. Immers vinden wij in het vijfde hoofdstuk van de eerste brief van de apostel Johannes: 'Die in den Zoon Gods gelooft, heeft de getuigenis in zichzelf' (1 Joh. 5:10). Dit is duidelijk. Hebt u een Statenbijbel met aantekeningen aan de kant, dan kunt u eens naslaan wat er van deze tekst wordt gezegd. Maar het is duidelijk genoeg. Wie in de Heere Jezus Christus gelooft, heeft in zich Iemand Die zegt dat hij dat doet. Deze Persoon is niemand minder dan de Heilige Geest. 'Die in den Zoon Gods gelooft, heeft de getuigenis in zichzelf.'

Hieruit volgt, dat elk mens die door een waarachtig geloof met de

Heere Jezus verenigd is (want elk echt geloof is verenigend), altijd enige zekerheid heeft. Ik heb u weleens gezegd dat men in de tijd van de Reformatie leerde dat het waarachtig geloof altijd zijn zekerheid meebrengt. Dit is niet alleen voor mij waar, maar het is waar voor de gehele Gemeente van Christus. Voor u moet het ook waar zijn. Het zou niet zwaar vallen om deze waarheid te bewijzen. Wanneer men alleen maar nagaat wat men is en hoe men zichzelf ziet vóórdat het komt tot de vereniging met Christus, nagaat verder hoe, op welke wijze, deze vereniging plaatsgrijpt, en – om niet meer te noemen – wat de gevolgen van deze vereniging zijn, dan zal niemand volhouden dat men genade kan bezitten zonder het te weten. Althans, wij denken daarover zo niet.

Het waarachtige geloof heeft zijn onbedrieglijke kenmerken. De zekerheid ligt in het getuigenis des Geestes in het hart. Maar nu zijn hier nog kenmerken. En nu wil ik u enige hiervan noemen, kenmerken die gij allen onmiddellijk moet toestemmen.

Wie gelooft, denkt veel aan de Heere Jezus en aan een drie-enig God, Vader, Zoon en Heilige Geest. Tijden van verval en afzakking daargelaten, kan men zeggen dat de laatste gedachte van de dag van een gelovige over de Heere Jezus is, en dat de eerste gedachte des morgens van zulk een mens wederom over de Heere is. Wanneer men iemand liefheeft, dan denkt men immers veel aan hem? Dit kan niet anders zijn. Wanneer men nu geleerd heeft, toehoorders, de Heere Jezus te stellen boven alles, dan volgt immers dat men ook met zijn gedachten veel bij Hem is? Wanneer dit dan niet zo is, wanneer men het hoofd vol gedachten kan hebben, de ganse dag door en somtijds ook een gedeelte van de nacht, aan andere dingen, dan is dit een bewijs dat men het geloof in Christus niet heeft.

Wie in de Heere Jezus Christus gelooft, die spreekt van Hem. Hoe graag heeft de mens het over iets of iemand waarvan hij houdt. Heeft hij een hond die hem bevalt, dan zal hij over hem spreken, graag over hem spreken. Maar als men zijn enige troost in leven en in sterven gevonden heeft in de Heere Jezus Christus, zal men dan kunnen nalaten om over Hem te spreken? Als dan in uw huis dag in dag uit gesproken wordt, maar niet over Jezus, wel over vele andere dingen, maar niet over de schoonheid, onmisbaarheid, dierbaarheid en lieflijkheid van Christus, dan is uw huis een huis zonder Christus, en daar wordt niemand in uw huis gevonden die met Jezus verenigd is.

Wanneer iemand gelooft, dan wil hij wel wat voor de Heere doen, hij wil dat graag. En is hij op de posten gebracht, dan tracht hij niet er onder uit te komen. Toen God hem begenadigde, was zijn eerste woord: 'Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?' (Hand. 9:6). Of zijn eerste woord mocht geweest zijn: 'Niet ons, o HEERE, niet ons, maar Uw Naam geef ere' (Ps. 115:1). Wanneer gij dan altijd rekening houdt met uzelf, en geen dagen of uren kent waarin gij niet kunt loslaten, voordat de Heere u heeft gezegend met de kennis van Zijn wil, dan is u een mens zonder Christus, u hebt geen geloof.

Wanneer iemand gelooft, dan wenst hij ook wel wat voor Christus te lijden. 'Ik acht', zegt de apostel Paulus, 'op geen ding, noch houd mijn leven dierbaar voor mijzelfen' (Hand. 20:24). Dat is de levenshouding van een christen. Een christen is niet bekwaam om zichzelf op te offeren, maar hij wordt er toe bekwaam gemaakt. En zijn voornemen is het Lam te volgen, waar Het ook heengaat. Vader, moeder, broeders, zusters, man, vrouw, positie in de wereld, geld, goed, aangenaamheid en gezelligheid, het moet alles wijken voor Jezus Christus en Zijn gezegende dienst en weg. Wanneer dit bij u zo nu niet ligt, dan is dat een bewijs dat u geen kennis hebt aan God en Goddelijke zaken.

Wanneer iemand met de Heere Jezus verenigd is, dan heeft hij een gevoel voor God en voor Zijn zaak. Wanneer iemand onder de mensen onrecht wordt aangedaan, dan wordt het dikwijls door andere mensen gevoeld, en dit gevoel kan zich somtijds op bijzondere wijze uiten. Maar God wordt zoveel onrecht aangedaan, en hiervan heeft de mens die met Christus verenigd is, gevoel. Vroeger jaren heb ik wel eens gezegd: een begenadigd mens heeft met God te doen om hetgeen Hem aangedaan wordt. Wanneer u dit nu niet kent, dan is het wel te denken dat u de vreze Gods nimmer hebt ontvangen.

Wanneer iemand met de Heere Jezus Christus verenigd is, dan heeft hij ook gevoel voor de zaak van Christus en voor de Kerk van Christus en voor Zijn Woord en voor Zijn volgelingen. Een christen is een mens met een publieke geest: hij stelt belang in het wereldgebeuren, hij stelt belang in de lotgevallen van de Kerk. Het eerste kan van het tweede niet worden gescheiden, want het verband tussen wat de Kerk overkomt en wat er in de wereld plaatsheeft, is erg nauw. Als het u bekend is gemaakt dat de wortels van het leven in het algemeen liggen op het gebied van de

Kerk, ik zeg: als u dit bekend is gemaakt, dan verstaat u wat ik bedoel. En zo wordt er gevraagd: 'Gaaf het ulieden niet aan?' (Klaagl. 1:12), namelijk de toestand van de Kerk. Welnu, de begenadigde gaat het wél aan! Het gaat er de begenadigde predikant niet om, om ergens in een of andere kerk, onder de een of andere groep zijn positie te kunnen behouden, het gaat hem er om, of hij, waar hij zijn arbeid verricht, weten mag dat hij in Gods weg zich bevindt. Wanneer u van deze dingen nu geen kennis hebt, dan moeten wij twijfelen aan uw staat.

Rust niet, voordat alle vragen voor u opgelost zijn. De oplossing is er! Maar dan moet u gebruik maken van God. Laat u dit na, dan zult u bij uw sterven dommer zijn dan in uw jeugd. En gij zult uw hele leven het aanklagende en moeilijke getuigenis in uw hart hebben dat u het niet weet, dat wanneer u over eeuwige dingen spreekt, gij het hebt over zaken die gij niet verstaat. Bid: 'Zend Uw licht en Uw waarheid, dat die mij leiden' (Ps. 43:3).

Amen.

Gebed:

Ja, laat dit gebed het onze geworden zijn en blijven. Waar het waarlijk er om te doen is, daar houdt U Zich niet terug. Nee, Heere, dit behoef door niemand te worden gedacht; Gij antwoordt! Want is het ons waarlijk er om te doen, te doen om waarheid en om U, dan is dit Uw eigen werk. Gij onthoudt Uw Zoon Zijn heerlijkheid niet. Daarom schenkt Gij antwoord, opdat men Uw Zoon verheerlijke.

Wij hebben hier een ogenblik met elkander mogen doorbrengen, en wij zijn geschaard geweest om het Woord, waarvan de inhoud niet alleen onuitsprekelijk maar ook oneindig is. Zo dacht David er over en zo denkt ieder er over aan wie het Woord werd geopenbaard. Vergeef het zondige in ons prediken, en gebruik hetgeen gezegd is om ons te brengen tot nadenken, tot overpeinzing, tot gebed tot U, bij Wie de fontein des levens is.

Wil ons begeben noch verlaten. Zo Gij niet met ons zijt, zijn we overgegeven aan een verduisterd verstand, aan een vijandige wil, en aan een onzuiver gevoel. Zijt Gij niet met ons, dan zijn wij zonder richtsnoer, zonder leiding, zonder kracht en zonder liefde. Leer ons dan, Heere, onze diepe afhankelijkheid van U kennen. En doe ons U en de dingen

van Uw Koninkrijk zoeken in oprechtheid. Er is veel in ons dat niet oprecht is, zo wij ook door U oprecht gemaakt zijn. Wil in het hart van Uw kinderen het onoprechte te gronde richten en hen zich doen verenigen met het woord: 'Gij hebt lust in waarheid.'

Amen.

Gezongen: Psalm 89:7.

Predikatie over 1 Johannes 1:7a, uitgesproken door ds. J.P. Paauwe op 5 mei 1949 te Den Haag

Gezongen: Psalm 43.

Gelezen: 1 Johannes 1.

Gebet:

Doe ons, algenoegzaam en aanbiddelijk Opperwezen, door Uw genade, met eerbied des harten ons voor U nederbuigen. Wat zou groter kunnen genoemd worden dan wanneer wij dit mochten doen. Niet alleen komt het U toe dat wij voor U uit de weg gaan en U erkennen, maar het is tot ons behoud. Want in Uw Rijk gaat het volgens het woord dat U eens sprak: 'Wie zichzelf verhogen zal, die zal vernederd worden; en wie zichzelf zal vernederen, die zal verhoogd worden.'

Het is Uw grote goedheid dat wij hier een ogenblik mogen tezamen zijn. Wij worden wat het uitwendige betreft door niets opgeschrikt. Van wat in dat opzicht schrik aanjaagde, hebt Gij ons genadiglijk willen verlossen. Doe ons Uw goedheid hierin betoond genadiglijk opmerken, erkennen en waarderen. Maar geef ook rust in ons, stilte. De woorden der wijzen moeten immers in stilte worden aangehoord. En er is zoveel rumoer, niet slechts in de wereld, maar ook in ons hart. Wil ons aanzien en gedenken in Hem in Wiens ziel het altijd stil was, hoe het Hem ook tegenliep. Wil uit Uw volheid ons schenken wat wij nodig hebben om elkander voor te gaan en in staat te zijn om te wijzen op U, Die in Jezus Christus de Bron zijt waaruit al wat goed is moet komen en moet worden geput.

Gedenk onze zieken, hen die ernstig ziek zijn, en ook degenen die langdurig ziek zijn en al lange tijd gebonden zijn. Erbarm U, en leer Uw

erbarming, geopenbaard in de Zoon Uwer liefde, nog eens aangrijpen.

Zegen en sterk Uw Kerk over de ganse aarde. Doe haar, waar het nu toch met haar in de grond goed is, door Uw genade het goede, U, de Goede, aangrijpen en volgen. Laat haar met de dichter van de oude dag zeggen: 'De HEERE regeert.'

Gedenk ons volk, de koninklijke familie, onze regering, onze mensen in Indië, Indië en ons. Weerhoud de volkeren. Erbarm U! Erbarm U naar de rijkdom van Uw genade, Heere. Wij hebben U alle reden gegeven, en wij doen dit nog, om een voleindiging te maken. Deed U dit nu reeds, wij zouden geen reden hebben om ons te beklagen. Zo het bestaat in Uw raad, aanschouw het verbond, ons en ons volk ten goede.

Amen.

Wij vragen, mijn zeer geachte toehoorders, uw aandacht voor een woord uit het voorgelezen hoofdstuk, 1 Johannes 1 en hiervan het zevende vers, het eerste gedeelte, woorden die zonder twijfel een diepe overdenking waardig zijn. Het worde ons geschonken ze te overdenken tot eer van Hem Die ze ons overleverde, en tot heil van ons, die het grote voorrecht hebben een Bijbel in huis te hebben.

'Maar indien wij in het licht wandelen, gelijk Hij in het licht is, zo hebben wij gemeenschap met elkander.'

Gezongen: Psalm 36:3.

Het licht is: kennis, reinheid des harten en heiligheid des levens – kennis, kennis van onze Schepper en Herschepper, kennis van onszelf, kennis van de dingen van het Koninkrijk Gods, reinheid des harten en zielsvernieuwing. Worden deze zaken bij de mens gevonden? Neen, deze zaken worden bij de mens niet gevonden. De Heilige Schrift ontkent dit, en de mens zelf ontkent het ook, al is het ook dat hij dit niet ronduit en van harte doet.

Is het mogelijk dat iemand zover komt dat hij in het licht wandelt? Deze vraag moet bevestigend worden beantwoord. Was het niet mogelijk om te komen tot een wandelen in het licht, dan zou er in de Heilige Schrift niet van gesproken worden.

Hoe komt een mens er toe om in het licht te wandelen? Door zo diep mogelijk in zichzelf af te dalen en dan te wachten op en uit te zien naar het licht? Nee, dit zou de duisternis alleen nog maar groter maken. Door boeken te lezen? Het zou kunnen zijn dat hij dan een boek ter hand nam waarin niet eens de waarheid beschreven stond. Hierdoor zou hij nog meer gaan dwalen. Het zou ook kunnen zijn dat hij werkelijk een goed boek las, maar dan moest er nog het geestelijk begrip van de dingen die in zulk een boek gevonden worden, bijkomen. En juist dat geestelijk begrip ontbreekt hem. Wij weten immers dat er in de Schrift dit woord gevonden wordt: 'De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden' (1 Kor. 2:14). En het is niet alleen waar dat iemand zijn leven lang goede boeken kan lezen zonder dat hij ook maar enigermate komt tot de kennis van God en zichzelf, maar de ervaring leert dat het gebeurt. Dat is wel een schrikkelijk ding, nietwaar, dat een mens zich met goede boeken afzondert en zo handelt zijn leven lang, jaar uit en jaar in, en steeds opnieuw, en dan dezelfde blijft!

God is Licht. Dat Hij dit is, staat in ons teksthoofdstuk: 'Dit is de verkondiging die wij van Hem gehoord hebben, en wij u verkondigen, dat God een Licht is en gans geen duisternis in Hem is' (1 Joh. 1:5). Hij Die onze Schepper en Herschepper is, woont in Zijn eigen licht, dat is: Hij heeft een oneindige kennis, terwijl Zijn wil volmaakt heilig is. God is volmaakt oprecht. 'God is een Licht en gans geen duisternis is in Hem.' Maar Hij is het niet alleen voor Zichzelf. Hij is het voor een ander, Hij is het voor een mens. Dat licht zendt Hij uit, waarom wij gehoord hebben in de 43e Psalm: 'Zend, Heer', Uw licht en waarheid neder' (vs. 3 ber.). Hij opent op een voor ons verborgen wijze ons hart, onze ziel, onze geest. Want hart, ziel en geest zijn gesloten, zó gesloten dat er ook niet het geringste zaligmakende licht kan binnentreden. Maar nu opent God het. Hij plaatst als het ware een venster. Door dit venster valt het licht binnen. Dit is een gewaarwording die wij niet kunnen beschrijven, maar waarvan wij de gevolgen wel kunnen noemen.

In dit licht ziet een mens. Wij vinden het en wij hebben het gezongen uit de 36e Psalm: 'In Uw licht zien wij het licht' (vs. 10). Nu voelt u wel dat het voor de hand ligt, dat een mens die met het waarachtig licht

werd begiftigd, die gewaar werd dat er in zijn ziel, in zijn hart, in zijn geest een venster geplaatst werd, en dat door dit venster het licht binnenstroomde, zegt met de blindgeborene: 'Eén ding weet ik, dat ik blind was en nu zie' (Joh. 9:25). Dat is de ervaring van al Gods kinderen.

En wat ziet men dan? Ach, de dingen zijn zo groot. En men moet er nooit zonder aarzeling over spreken. Niet omdat ze niet waar zijn en ook niet omdat ze niet vast zijn, maar omdat ze zo groot zijn. Dan ziet een mens God in Zijn heerlijkheid. Hij had van het Opperwezen gelezen, zeer waarschijnlijk had hij over de Heere gesproken, die Naam dikwijls genoemd, maar hij was altijd zonder enige waarachtige kennis geweest! Dat ziet hij nu. Als de verlichting niet gekomen was, dan zou hij dit nooit hebben gezien. Wanneer u dit overweegt, dan begrijpt u wel dat de waarheid móét worden tegengesproken, dat het helemaal geen waarheid is wanneer u niet tegengesproken wordt. Nog eens, wanneer u dit overweegt, dan begrijpt u wel dat Gods volk 'uitvaagsel' moet zijn en 'aller afschrapsel', zoals de apostel Paulus zegt (1 Kor. 4:13). Want deze dingen zijn niet in waarde, omdat de wereld ze niet kent. God in Zijn heerlijkheid...

En dan de Heere Jezus. Want de heerlijkheid Gods wordt aanschouwd in de Persoon en in het werk van de Heere Jezus Christus. God bewoont een ontoegankelijk licht. Niemand denke dat hij een Wezen Dat in zulk een licht woont, ooit zou kunnen benaderen. Maar God heeft Zich geopenbaard. Hij is vlees geworden, Mens geworden. En in de menseelijke natuur vertoont Hij Zichzelf, zodat Zijn heerlijkheid, de heerlijkheid van Zijn rechtvaardigheid, van Zijn heiligheid, van Zijn barmhartigheid, van Zijn goedertierenheid, van Zijn liefde en van Zijn ontferming gezien, aanschouwd wordt in Jezus Christus. Een ontdekking die men nooit vóór die tijd had gehad. Zodat de mens hier in zichzelf en van zichzelf volkomen blind is. En omdat de apostel Paulus deze dingen verstond, zo schreef hij: 'Want God, Die gezegd heeft dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus' (2 Kor. 4:6).

En dan ziet men hier ook zichzelf. Men had zich nooit gezien, maar nu ziet men zich, niet zoals men meende dat men was – want men meende dat het hart uitging naar God en Goddelijke zaken – maar zoals

de Schrift zegt dat een mens is. En dan kan het niet anders, of de mens ziet en voelt en erkent zichzelf te zijn de grootste van alle zondaren. Dit gaat vast op. Dit is zeker de ervaring van alle kinderen van God. En hier verzegelt de mens dat God waarachtig is.

Het licht is de reinheid des harten. Deze mens is van zichzelf gereinigd. Ik heb u vroeger dikwijls gezegd dat wanneer een mens van God in Jezus Christus begenadigd wordt, hij ledig is. In dit ledig komt nu God in Christus Jezus. Welnu, hierom zeg ik nu, dat de mens is gereinigd van zichzelf, van zijn waan. Een mens leeft in een waan. De godsdienstige mens leeft in een waan. De gereformeerde, orthodoxe, halfbekeerde mens leeft in een waan. Het is alles waan. Welnu, van deze waan is deze mens gereinigd.

Licht is heiligheid des levens. De verlichte ziel is heilig. De verlichte mens heeft een geopend verstand en een vernieuwde wil, en in plaats van duizend begeerten één begeerte. 'Eén ding', zei de Heere Jezus eens, 'is nodig' (Luk. 10:42). En de dichter, die de Geest van de Heere Jezus bezat, sprak: 'Eén ding heb ik van den HEERE begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des HEEREN, om de lieflijkheid des HEEREN te aanschouwen, en te onderzoeken in Zijn tempel' (Ps. 27:4). De verlichte ziel heeft het geloof ontvangen. Door dit geloof gaat zij uit zichzelf, geheel uit zichzelf, en zij gaat tot Christus Jezus. Zij laat zich in Christus met God verzoenen, en zij ontvangt de Heilige Geest, en deze Geest vernieuwt haar. De verlichte ziel bekent van harte, niet gedwongen: ' 't Is niet alleen dit kwaad, dat roept om straf, enzovoort (Ps. 51:3 ber.). De verlichte ziel ontvangt en neemt aan uit de hand des Vaders de vergeving van zonden. Zij wendt zich door Christus tot de Vader, en zij wenst door Hem bekwaam en gewillig gemaakt te worden om in Zijn wegen Hem achteraan te kleven en te volgen. Dit laatste is wandelen in het licht.

Gezongen: Psalm 119:6 en 7.

'Indien wij in het licht wandelen, gelijk Hij in het licht is.' God is de oneindige, en daarom is Zijn licht ook oneindig. Zijn kennis is oneindig en Zijn oprechtheid, heiligheid is volstrekt. Gelijk in God het licht is, kunnen wij niet in het licht wandelen. Maar indien wij niet nalaten ons aan

Hem op te dragen, indien ons hart blijft hongeren en dorsten naar de gerechtigheid en naar de Heere, indien wij wensen te belijden onder de mensen wat wij gezien hebben en onze handen getast hebben en onze ogen aanschouwd hebben van het Woord des levens (1 Joh. 1:1), indien het ons drukt dat wij afwijken, dat wij niet zijn die wij zijn moesten, indien wij onze zonden belijden, dan is het goed. God keert Zich niet van ons af. Hij vergeeft ons onze zonden.

‘Zo hebben wij gemeenschap met elkander.’ Wij hebben gezegd dat het licht komt van boven. Dus alle verlichte zielen worden beschenen door hetzelfde licht. Het is maar één licht, gelijk er is één God, één Vader, één geloof, één hoop, één doop. Dit heeft ten gevolge dat men gemeenschap heeft met elkander. Deze gemeenschap hangt niet af van vlees en bloed. Zij is er. Zij wordt door ons niet gemaakt. Zij is er, omdat alle kinderen Gods – nog eens – door hetzelfde licht worden verlicht. Deze gemeenschap is een gemeenschap der liefde. Maar nu wordt het woord u duidelijk, ook van Johannes (wij vinden het in het derde en vierde hoofdstuk): ‘Wij weten dat wij overgegaan zijn uit den dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben’ (1 Joh. 3:14). Wie zijn broeder niet liefheeft, die heeft God niet gezien (1 Joh. 4:20). Hij kan God niet gezien hebben. Daarom, let op, hebt u genade, zijt u de genade des Heeren Jezus Christus deelachtig geworden, dan hebt u in het ogenblik waarin u werd begenadigd, gezegd: ‘Nu heb ik Gods volk lief om het beeld Gods, dat hier is medegedeeld, het licht dus, waarmee zij beschenen zijn, want dit is het beeld Gods.’

‘Zo hebben wij gemeenschap met elkander.’ Wij kunnen ook zeggen: wij met God en Hij met ons. Inderdaad, de verlichte ziel die niet ophoudt met de dingen die ik zo-even noemde te bekennen, zich naar God uitstrekt, enzovoort, heeft gemeenschap met God en God met haar. God kwam tot haar. Kinderen Gods weten van de nadering van God in Christus Jezus tot en in hun ziel. Zij hebben uitgeroepen in een wonderbaar ogenblik en in een heilige stilte, toen zij alleen waren met God: ‘Daar is God!’ En zij, de kinderen Gods, kwamen tot God door het geloof. ‘HEERE onze God, andere heren behalve Gij, hebben over ons geheerst; doch door U alleen gedenken wij Uws Naams’ (Jes. 26:13). ‘Wij komen tot U, want Gij zijt de HEERE onze God’ (Jer. 3:22).

Ieder moet zich afvragen of hij verlicht is, kan gerekend worden onder

de verlichte zielen. Christus sprak eens: 'Ik ben het Licht der wereld' (Joh. 8:12) en de apostel Paulus schreef: 'Gij waart eertijds duisternis, maar nu zijt gij licht in den Heere' (Ef. 5:8). Zijt gij, hoorder, licht in de Heere? Dat móét u zijn, anders blijft u in de eeuwige duisternis. U moet licht zijn in de Heere, voordat u het tijdelijke met het eeuwige verwisselt. Er is volstrekt geen hoop voor u, als gij bij uw dood niet zijt licht in de Heere.

Licht, zo hebben wij gezegd, komt van boven, van de Heere. Daarom bad de Kerk van de oude dag: 'Geef mij verstand, met Godd'lijk licht bestraald; dan zal mijn oog op Uwe wetten staren' (Ps. 119:17 ber.). Welke wetten? De wet des geloofs! En wanneer het licht van boven komt, dan begint de mens zichzelf te zien, en te zien dat God in Christus was de wereld met Zichzelf verzoenende. Want dit gaat samen. De kennis van ons in de eerste Adam en de kennis van de tweede Adam gaan samen. Wanneer nu de mens ziet hoe God in Christus was de wereld met Zichzelf verzoenende, dan wordt hij getrokken, onwederstandelijk, zacht maar onwederstandelijk, tot deze God, Die hij nu heeft leren kennen als de waarachtige God. Hier valt de mens er helemaal buiten. En getrokken wordende, getrokken zijnde, gelooft hij, gelooft hij zoals het geloof beschreven staat in de zevende zondag. Hij omhelst wat hem aangeboden wordt: Christus en de weldaden van het verbond der genade. Onder deze bewerking is hij wedergeboren, en hij bemerkt dit. Maar deze wedergeboorte is ten dele. Licht in het verstand, maar ook duisternis. Liefde in de wil, maar ook vijandschap. Reinheid in de harts-tochten, maar ook onreinheid. Dat dit zo is, dat is zijn kruis. Er is in de hele wereld niet één begenadigde of hij zegt: de zonde is mijn enige kruis. Van dit kruis zal hij nu eenmaal worden bevrijd. Dat zal zijn verlossing wezen. 'Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen. Maar wij weten dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien gelijk Hij is' (1 Joh. 3:2).

Amen.

Gebed:

Wij hebben het nog weer mogen ontvangen, Heere. Het is ons voorgesteld, aangeboden en enigmate beschreven. Ach, vergeef al het zondige, gebrekkige erin, en gebruik de prediking om ons te brengen tot U

en tot onszelf, opdat wij mogen wedergekeerd zijn tot U en ook wij mogen gezegd hebben en zeggen:

U zoekt mijn hart; mijn oog blijft op U staren;
Laat mij van 't spoor, in Uw geboôn vervat,
Niet dwalen, Heer'; laat mij niet hulp'loos varen.

Ach, Gij hadt ons aan onszelf kunnen overgeven. Wij hebben niet enkele zonden, maar wij hebben ontelbaar vele zonden. En in het hart is nog meer dan er ooit uitgekomen is of ooit uit zal kunnen komen. En onze val is de oorzaak. Onze val, dit, dat wij moedwillig en vrijwillig vielen van U af de vorst der duisternis toe, U prijsgaven en ons stelden onder de hoede van de duivel, zodat deze is de vorst dezer wereld, Apollyon.

Gedenk ons. Overwin de tegenstand die er is in ons leven tegen de waarheid. Neem de afkeer van de waarheid die in onze ziel gevonden wordt, genadiglijk weg, althans zóver dat het licht gezien wordt. Doe ons komen tot het licht. Laat ons zijn kinderen des lichts. Laat ons het licht volgen. Die in de duisternis niet wandelt, zal het licht des levens hebben. En hij wandelt niet in de duisternis, die U volgt. Heere, bearbeid ons. Laat ons ons laten bearbeiden. Doe ons de dingen overdenken, er mee bezig zijn, nacht en dag. Ze zijn het waard, volkomen waard. De dichter heeft gezegd dat het gemis ervan een eeuwige nacht zou baren. Deze nacht had hij leren kennen, en hij had U leren kennen als het eeuwige Licht.

Amen.

Gezongen: Lofzang van Zacharias: 4 en 5.

Gedeelte van een preek van Thomas Boston over Hebreëen 13:14

'Want wij hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomstende.'

Niemand van ons heeft hier een blijvende stad. Onze oude tabernakel staat op het punt van instorten. Wat hebben wij dan anders te doen,

dan dat gebouw van God te zoeken? Wij moeten verhuizen. Is het dan niet ten hoogste redelijk dat wij zouden uitzien naar een huis dat eeuwig zal staan?

Het is het bevel van God. Wij hebben Zijn geboden niet te betwisten, maar te gehoorzamen, want een zoon eert zijn vader en een dienaar zijn meester. Nu, wat is Zijn gebod? Het is: 'Strijdt om in te gaan door de enge poort.' Welk een koord van liefde is er in zulk een gebod, waar plicht en loon zo samengevoegd zijn.

Daar alleen is volmaakte gelukzaligheid te vinden. Dat alleen is de plaats waar een zielverzadigende schat is te vinden. 'Vergadert u schatten in den hemel, waar ze noch mot noch roest verderft, en waar de dieven niet doorgraven en stelen.' U zult nooit door enig middel bekwaam zijn wezenlijk geluk te vinden in aardse genietingen. Salomo had rondgekeken en het overal beproefd, en wat was zijn besluit? 'Ijdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid.' De natuur van de ziel is zodanig dat niets onder de zon haar kan voldoen. Zelfs de rechtopgaande houding van de mens leert ons de hemel te zoeken.

De mens toont een minachting voor de hemel, wanneer hij hem niet zoekt. Het was de zonde van de Israëlieten, dat zij het gewenste land versmaadden. Het is de vaste plaats van Gods woning, het land van Zijn heerlijkheid. Geen moeite te doen dit te verkrijgen, is een zonde nauw verwant aan die van de duivelen, 'die hun beginsel niet bewaard hebben, maar hun eigen woonstede verlaten hebben.' Ja, het is het versmadden van het bloed van Christus, de prijs die voor de hemel is betaald. Laat uit uw wandel gezien worden dat u de hemel liever hebt dan de wereld. Durft u zeggen dat u de hemel begeert, wanneer u geen moeite wilt doen uw recht daarop te verzekeren?

U zult er zonder zoeken niet binnenkomen. U zult de schat der heerlijkheid niet vinden zo u er niet om graaft. Indien u uw leven doorbrengt in een weinig slapens en een weinig sluimerens, zo zult u moeten waken in de buitenste duisternis.

Laat ons u tonen wat de praktijk der godzaligen is. Zij zoeken de toekomstige stad.

Zij zoeken ze omdat zij overtuigd zijn dat zij hier geen blijvende stad hebben. Door de Geest des Heeren heeft de begenadigde ziel een einde gezien aan alle volmaaktheid. Zij heeft een gezicht ontvangen op de

ijdelheid en de ledigheid van de geschapen dingen en dit heeft de ziel afgewend van de gebroken bakken en geleid tot de fontein van levend water. Zij hebben zulk een schoonheid in Christus gezien, dat de schoonheid van de geschapen dingen er door is verduisterd.

Hun schat is in de hemel. Indien iemands schatten in zijn koffers of in zijn schuren zitten, dan zal zijn hart daar ook zijn. Is zijn schat in de hemel, dan is zijn hart ook daar. Christus is de schat van de gelovige en Hij is in de hemel. Een eeuwig gewicht der heerlijkheid is zijn schat en daarom is zijn hart boven.

De hemel is de enige rust voor de gelovigen. De wereld is de plaats van hun zwoegen en zwerven en van hun vreemdelingschap. Zij hebben moeite van binnen en van buiten, zolang ze hier zijn. Maar er blijft een rust over voor hen in de hemel. Rust wordt door ieder gezocht en daar de gelovigen ze hier niet zien of vinden, moeten zij ze noodzakelijk elders zoeken.

Dit zoeken is de natuurlijke aard van het geestelijk leven. De oude natuur voert de mens naar beneden, de nieuwe natuur naar boven, naar de hemel. Genade is een werkzaam beginsel dat van boven is gekomen in het hart en het voert de ziel naar boven, naar haar eigen bron en oorsprong. Alles begeert zijn eigen bewaring en volmaaktheid. Nu, de heerlijkheid is de beste bewaring en volmaking van genade. Het is een fontein die nooit zal stilstaan, maar altijd water zal geven. 'Het zal in hem worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven.'

Is het zo dat wij hier geen blijvende stad hebben, dan behoren wij op verschillende bijzonderheden te letten.

Wij moeten allen sterven. Wij zullen uitgegoten worden als water op de grond. Onze tent is hier opgeslagen, maar niet om hier te blijven. De pennen van de tent zullen losgemaakt worden en de mens moet gaan naar zijn eeuwig huis. Eerlang zult u worden neergelegd binnen de vier posten van een bed en het niet verlaten dan om naar het graf gedragen te worden. De dood zal zich neerzetten op uw oogleden. Het mooiste gezicht zal bleek worden, de adem stilstaan en het lichaam tot as ineensstorten, want wij hebben hier geen blijvende stad.

Het leven is slechts een korte voorbereiding tot de eeuwigheid. Het is als een punt in een eindeloze lijn. De wereld stond enige duizenden jaren vóór wij er in geboren werden. Wie weet hoe lang zij zal staan

nadat wij zijn heengegaan? Maar er zal een eeuwigheid volgen. O dat wij ons handjevol dagen zó leerden tellen dat wij een wijs hart bekwamen.

Het is wel met hen die naar de hemel zijn gegaan. 'Zalig zijn de doden die in den Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid.' Rust is begeerlijk. Hier hadden zij ze niet, maar nu hebben zij ze verkregen. Hun moeizame dagen en nachten zijn voorbij gegaan. Ziekte en moeite zullen hun niet meer overkomen. Ween niet over hen, maar over uzelf, die nog zijt op de roerige zee. Wij zijn nog buiten, maar zij zijn thuis.

Beschouw de ijdelheid van alle dingen hier beneden. Zie de dwaasheid van hen die zich verheffen op het bezit van aardse rijkdom. Wanneer de dood komt, moeten wij ze eeuwig vaarwel zeggen en wat wij bezitten aan anderen overlaten, en zij weer aan die hen volgen, tot het vuur op de laatste dag alles zal verteren. Sommigen hebben een mooie tent, anderen een die zwart en lelijk is; maar tegen de nacht gaan ze allen neer.

Zij wier deel in dit leven is, zijn te beklagen en niet te benijden. Welk nut had de rijke man van zijn schatten in de hel? Ofschoon iemand de rol van een koning speelt op het toneel, hij is dezelfde als tevoren wanneer het gordijn valt en het spel geëindigd is. Helaas! De wereld doet met velen als met de rijke jongeling; zij brengt een eeuwige verduistering over hun ziel.

Zie de dwaasheid van hen die verzuimen zich een recht op de hemel te verzekeren. Wij worden meegevoerd door de snelle stroom van de tijd, en binnenkort zullen wij in de eeuwigheid zijn. Waarom maakt u er dan uw werk niet van een toekomstige stad te zoeken, ziende dat u die hier niet zult vinden?

U behoort uw hart te onderzoeken bij deze leer. Hierbij kunt u uzelf beproeven of u waarlijk godsdienstig bent of niet. Hoe slaat de pols van uw genegenheden? Wat is het dat u zoekt? Is het de hemel of de wereld? Ik heb u gezegd waarin dit zoeken bestaat, en hierop wil ik u twee vragen doen.

Ten eerste, welke verlangens hebt u naar de hemel? Zijn uw zielen op de hemel afgestemd? Zou u verlangen te verhuizen, indien u op aarde een verblijf kon vinden waar u eeuwig mocht blijven? Ik vrees dat er velen zijn, die zich graag zouden vestigen aan deze zijde van de Jordaan. Zij verlangen naar de hemel, niet om van de wereld, maar om van de hel

verlost te wezen. Maar een begenadigde ziel kan geen vrede hebben bij haar zondige toestand in de wereld, en bij het gemis van een onafgebroken gemeenschap met God, welke alleen boven te genieten is.

Ten tweede, welke pogingen stelt u in het werk om het te verkrijgen? Een enkel wens naar de hemel zal er u niet brengen. Velen begeren de hemel en werken voor de hel. Indien het niet uw voornaamste werk is de toekomstige stad te zoeken, zo zult u er nooit binnengaan. Maar helaas, hoe weinig moeite doen de meeste mensen om de hemel te verkrijgen. Bedenk dat u er niet zult ingaan, zonder het afhouden van de rechterhand, zonder het doden van de begeerlijkheden en zonder het doen van geweld op het Koninkrijk der hemelen.

Wij willen u, ter vermaning, tot enkele plichten aansporen.

Wees tevreden met wat u hebt. De natuur is tevreden met weinig, genade met nog minder. Maar de verdorvenheid opent de begeerlijkheden zo wijd als de hel, die nooit zegt: Het is genoeg. Ofschoon een vreemdeling geen aangenaam onderdak vindt op zijn reis, wordt hij tevreden gesteld door de gedachte dat hij daar niet behoeft te blijven, maar dat hij op weg is naar huis. U bent op weg naar de eeuwigheid. Het heeft weinig te betekenen of een reiziger een mooie wandelstok in zijn hand heeft of een knoestige stok; de een zowel als de ander kan hem dienen, en beide worden in een hoek gezet bij het einde van de reis.

Laat u niet vervoeren door de glimlachen van de wereld. Geef uw hart niet aan de wereld wanneer ze u het hof maakt. Vertel haar dat u hier niet blijft. Het is moeilijk uw hart te bewaren van het liefhebben van een glimlachende wereld. Het is een kunst een volle kop te dragen zonder te morsen, of een grote teug te nemen van de gerieflijkheden van het leven zonder in slaap te vallen. Eerlang zal de rijkste gelijk zijn aan de armste. Wanneer de dwaas, die zijn hart zet op zijn rijkdom, gaat sterven, zal hij niet kunnen antwoorden op de vraag: 'En hetgeen gij bereid hebt, wiens zal het zijn?'

Draag uw kruis geduldig. U reist met grote snelheid door het land der beproeving. Indien u niet in Christus zijt, zo zal het kruis binnenkort veranderd worden in een onvermengde vloek. Indien u in Christus zijt, zo zullen eerlang uw tranen worden afgewist.

Wat gij doet, doe het haastiglijk. Stel niet uit, want dat is zeer gevaarlijk. Ons voorname werk is goed te doen en het allerhoogste goed te verkrijgen. Doe uw werk naarstig en zonder uitstel. Ouders, zoek het

goede voor uw kinderen. Zij kunnen plotseling van u genomen worden, of u van hen.

Zoek de blijvende stad, die staat te komen. Zet u tot het werk met grote ernst. 'Zaai uw zaad in de morgenstond en trek uw hand des avonds niet af.' Jongen en ouden, rijken en armen, u allen moet deze wereld verlaten. Streef er naar een plaats in de hemel te hebben.

Ik zal u nog enige beweegredenen voorstellen.

U allen zoekt iets. De mens is een rusteloos schepsel, altijd roepende: Geef, geef! De rivier vliedt even snel wanneer ze buiten haar oevers loopt, als wanneer ze loopt in haar eigen bedding. De klok loopt even snel of zij voor of achter gaat. De spin is druk zowel als de bij. Helaas, veel mensen zijn als de spin, die haar eigen ingewanden verteert, om haar web te maken. Zij spannen zich in voor hun lichaam en verwaarlozen hun ziel. Welk een dwaasheid is dat!

De duivel doet zijn best u buiten de hemel te houden. Hij gaat gedurig rond, zoekende wie hij zou mogen verslinden. Hem ontbreekt geen bekwaamheid middelen te beramen tot uw ondergang. Hij heeft een ervaring van duizenden jaren in dit werk. Hij is vol van loosheid en boosheid. En wilt u zich niet inspannen voor uw eigen zaligheid?

U wordt met luide stem tot dit werk geroepen. U hebt de roeping door het Woord. Waarom heeft de Heere Zijn inzettingen onder u gegeven, anders dan om u te roepen? Een meester ontsteekt geen kandelaar voor zijn dienaars om er bij te spelen. U bent niet in het duister opgesloten, noch omringd door wolken van onwetendheid. De nacht is voorbij, de dag van het Evangelie is verschenen. Begeef u dan tot uw werk, tot de avond komt.

Ook de stem van de voorzienigheid roept luid tot u. God schijnt op weg te zijn om tegen dit land te strijden vanwege het versmiden van het Evangelie. En ik durf te zeggen dat mensen die onder het Evangelie leven, somtijds hun overtuiging hebben.

Ons verblijf hier zal slechts zeer kort duren. Het zal niet lang meer aanhouden of wij allen zullen verkeren in een staat die niet meer veranderd zal worden. Sommigen staan aan de rand van het graf, en allen zijn wij op weg daarheen. Ons leven is een damp, en onze dagen vliegen als een schaduw voorbij. Laten we dan werken de werken van Hem Die ons gezonden heeft terwijl het dag is; de nacht komt waarin niemand werken kan. Amen.